

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

26.3.2009

B6-0171/2009

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie
v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku
predkladajú Annemie Neyts-Uyttebroeck a István Szent-Iványi
v mene skupiny ALDE
o svedomí Európy a totalitných režimoch

Uznesenie Európskeho parlamentu o svedomí Európy a totalitných režimoch

Európsky parlament,

- so zreteľom na mnoho svojich predchádzajúcich uznesení o demokracii a dodržiavaní základných práv a slobôd vrátane uznesenia z 12. mája 2005 o budúcnosti Európy šesťdesiat rokov po skončení druhej svetovej vojny¹, uznesenia z 23. októbra 2008 o spomienke na Holodomor² a uznesenia z 15. januára 2009 o Srebrenici³,
- so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže spomienky na tragickú minulosť Európy sa musia udržiavať nažive, aby sa uctili obeť, odsúdili páchatelia a aby sa vybudovali základy uzmierenia založené na pravde a spomienkach,
- B. keďže európska integrácia bola od začiatku odpoveďou na utrpenie spôsobené dvomi svetovými vojnami a nacistickou tyraniou, ktorá viedla k holokaustu a rozšíreniu totalitných a nedemokratických komunistických režimov v strednej a východnej Európe, a zároveň spôsobom prekonania hlbokej priepasti a nepriateľstva v Európe prostredníctvom spolupráce, integrácie, ukončenia vojny a zabezpečenia demokracie v Európe,
- C. keďže proces európskej integrácie bol úspešný a viedol k vytvoreniu Európskej únie, ktorej členmi sú v súčasnosti aj krajiny strednej a východnej Európy, ktoré od konca druhej svetovej vojny až do začiatku deväťdesiatych rokov 20. storočia žili v komunistických režimoch, pričom skoršie pristúpenie Grécka, Španielska a Portugalska pomohlo zabezpečiť demokraciu na juhu Európy,
 1. vyjadruje úctu všetkým obetiam totalitných a nedemokratických režimov v Európe a vzdáva hold tým, ktorí bojovali proti tyranii a útlaku;
 2. opätovne sa hlási k svojmu záväzku budovať mierovú a prosperujúcu Európu založenú na hodnotách rešpektujúcich ľudskú dôstojnosť, slobodu, demokraciu, rovnosť, zásady právneho štátu a dodržiavanie ľudských práv;
 3. zdôrazňuje dôležitosť udržiavania spomienok na minulosť nažive, pretože bez spomienok nemôže prísť k uzmiereniu; opätovne potvrdzuje svoj jednotný postoj voči všetkým totalitným režimom bez ohľadu na ich ideologické pozadie;
 4. pripomína, že posledný akt genocídy v Európe sa uskutočnil v júli 1995 v Srebrenici, a že je potrebné venovať stále pozornosť boju proti nedemokratickým, xenofóbnym, autoritárskym a totalitným myšlienkam a tendenciám;

¹ Prijaté texty: P6_TA(2005)0180.

² Prijaté texty: P6_TA(2008)0523.

³ Prijaté texty: P6_TA(2009)0028.

5. zdôrazňuje, že na posilnenie európskeho povedomia o zločinoch spáchaných totalitnými a nedemokratickými režimami je potrebné podporiť zdokumentovanie a záznamy o svedectvách pohnutej minulosti Európy, keďže bez spomienok nemôže prísť k uzmierneniu;
6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v niektorých členských štátoch sa aj 20 rokov od pádu komunistických režimov v strednej a východnej Európe stále neprimerane obmedzuje prístup k dokumentom, ktoré majú význam z osobných dôvodov alebo sú potrebné na vedecké účely; vyzýva, aby všetky členské štáty vynaložili skutočnú snahu o otvorenie archívov vrátane archívov bývalých služieb vnútornej bezpečnosti, tajnej polície a spravodajských služieb;
7. vyhlasuje, že európska integrácia ako model mieru a uzmiernenia je slobodnou voľbou národov Európy prispieť k spoločnej budúcnosti a že Európska únia nesie osobitnú zodpovednosť hlavne za podporu a ochranu demokracie, dodržiavania ľudských práv a zásad právneho štátu, a to nielen v Európskej únii, ale aj mimo nej;
8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vynakladali ďalšie úsilie na posilnenie vyučovania dejín Európy a aby zdôrazňovali historické úspechy európskej integrácie a ostrý kontrast medzi tragickou minulosťou a mierovým a demokratickým spoločenským poriadkom dnešnej Európskej únie;
9. znovu opakuje svoju stálu podporu silnejšiemu medzinárodnému systému spravodlivosti prostredníctvom založenia Medzinárodného trestného súdu a iných špecializovaných súdov;
10. vyzýva, aby sa 23. august vyhlásil za celoeurópsky deň spomienky na obete všetkých totalitných a autoritárskych režimov a aby sa tento deň pripomínal nestranne a s úctou;
11. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, parlamentom členských štátov, vládam a parlamentom kandidátskych krajín, vládam a parlamentom krajín pridružených k Európskej únii a vládam a parlamentom členských krajín Rady Európy.